

Przedmiotowe zasady oceniania z języka polskiego w Gimnazjum 112 im Króla Jana III Sobieskiego w Warszawie

Przedmiotowe zasady oceniania z języka polskiego są zgodne z:

- 1) Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. NR 83 poz. 562) z pomniejszonymi zmianami.
- 2) Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.
- 3) Programem nauczania języka polskiego „Bliżej słowa”, numer dopuszczenia 1/2009.
- 4) Statutem Szkoły.

Ocenie podlegają następujące formy aktywności ucznia:

- wypowiedzi ustne w czasie lekcji,
- aktywna praca na lekcji,
- wykonywanie ćwiczeń w zeszytach ćwiczeń i w lekturowych kartach pracy,
- prezentacje przygotowane w domu,
- notatki tworzone na podstawie słuchania wypowiedzi innych, pracy w grupie itp.,
- wykonanie określonego zdania w grupie,
- recytacja wiersza lub prozy,
- głośne czytanie utworu,
- rozumienie tekstu czytanego w formie testu zawierającego pytania zamknięte i otwarte,
- prace pisemne w klasie w zakresie obowiązkowych, przewidzianych programem form wypowiedzi,
- umiejętności językowe w formie sprawdzianu z nauki o języku,
- prace pisemne przygotowane przez ucznia w domu,
- umiejętności ortograficzne w formie ćwiczeń i dyktand ortograficznych,
- w klasie pierwszej test diagnozujący wiedzę i umiejętności uczniów po szkole podstawowej,
- sprawdziany: półroczny i roczny,
- test kompetencji po klasie pierwszej i drugiej,
- egzamin próbny w klasie trzeciej,
- kartkówki sprawdzające wiedzę z trzech ostatnich lekcji lub inne kartkówki (w tym niezapowiedziane),
- testy ze znajomości lektur,
- dodatkowo działanie inne, nieobowiązkowe, np. udział w różnego rodzaju konkursach przedmiotowych, recytatorskich, krasomówczych, literackich, ortograficznych przedstawieniach szkolnych, redagowaniu szkolnej gazetki itp.

Przedmiotowe zasady oceniania

1. Na początku roku szkolnego uczniowie są zapoznawani z PZO z języka polskiego, zestawem lektur i terminami ich omawiania.
2. Oceny są wpisywane do Dziennika Elektronicznego Synergia Librus.
3. W PZO stosuje się sześciostopniową skalę ocen:

Ocena	%
celujący	powyżej 100 %
bardzo dobry	90 % - 100 %
dobry	89 % - 75 %
dostateczny	74 % - 50 %
dopuszczający	49 % - 30 %
niedostateczny	29 % - 0 %

4. Każdej ocenie częściowej nadaje się odpowiednią wagę według następujących kategorii:

Kategoria ocen	Waga
prace klasowe, sprawdziany, prace semestralne, testy, poprawy w/w , wypracowania pisane w klasie, test kompetencji diagnozujący, testy kompetencji po klasie 1 i 2, egzamin próbny, I, II, III miejsce w konkursach wojewódzkich, ogólnopolskich.	3
dyktanda, kartkówki, odpowiedzi ustne	2
aktywność na przedmiocie, recytacja, projekt, prezentacja, praca domowa, referat, zeszyt ćwiczeń, praca w grupach, wykonywanie pomocy dydaktycznych.	1

5. Oceny częściowe wyrażone są w stopniach: 1,2,3,4,5,6. Stosuje się przy nich plusy i minusy. Nie stosuje się plusów i minusów w ocenie półrocznej i rocznej.
6. Oceny są jawne i umotywowane, podawane do wiadomości uczniom i rodzicom na bieżąco poprzez dziennik elektroniczny, dodatkowo rodzicom podczas zebrań, dni otwartych.
7. Z wynikami prac pisemnych uczniów zapoznaje się podczas lekcji, prace ucznia rodzice mogą otrzymać do wglądu tylko w kontaktach indywidualnych z nauczycielem, a także podczas dni otwartych i zebrań.
8. Prace klasowe, sprawdziany, testy i prace ortograficzne są obowiązkowe. W razie absencji uczniów musi napisać je w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły. Konkretny termin i miejsce ustala nauczyciel (dla wszystkich chętnych ustala się jeden termin poprawy).
9. Prace klasowe, testy, sprawdziany są zapowiadane co najmniej tydzień przed ich terminem (nie dotyczy to dyktand i kartkówek). Podany jest także zakres sprawdzanych umiejętności i wiadomości. Fakt ten odnotowuje nauczyciel w dzienniku elektronicznym w zakładce terminarz.

10. Piętnastominutowe sprawdziany oraz kartkówki nie muszą być zapowiadane. Zakres sprawdzania nimi stopnia opanowania materiału jest następujący:
- wiadomości z 3 ostatnich lekcji,
 - sprawdzenie jakości wykonania pracy domowej,
 - krótkie zestawy zadań do pracy z tekstem,
 - drobne kartkówki ortograficzne i interpunkcyjne,
 - testy ze znajomości lektury (w pierwszym dniu jej omawiania).
11. Prace pisemne są sprawdzane i oddawane w ciągu dwóch tygodni., natomiast ocena z kartkówki powinna być przekazywana na najbliższych lekcjach.
12. Nie ocenia się ucznia po dłuższej (więcej niż tydzień) usprawiedliwionej nieobecności w szkole (sam uczeń zgłasza taką sytuację). Uczeń dostaje określony czas na nadrobienie zaległego materiału.
13. Uczeń ma obowiązek uzupełnienia notatek (także zadań domowych) za czas swojej nieobecności jak najszybciej po powrocie do szkoły (w uzasadnionych przypadkach nauczyciel ma prawo zwolnić go z tego obowiązku lub określić, które partie notatek mogą być pominięte).
14. Niedostarczenie zaległej pracy domowej w ciągu tygodnia pociąga za sobą wpisanie oceny niedostatecznej.
15. Okres tygodniowej absencji nie zwalnia ucznia z obowiązku posiadania zeszytu, podręczników, przyborów szkolnych.
16. Uczeń może poprawić niekorzystną ocenę z pracy klasowej i sprawdzianu w ciągu dwóch tygodni od dnia otrzymania tej oceny.
17. Uczeń może poprawić niekorzystną ocenę z pracy domowej i odpowiedzi ustnej na kolejnych zajęciach.
18. Przy poprawianiu ocen z prac pisemnych i odpowiedzi ustnych kryteria ocen nie zmieniają się, a otrzymana ocena jest wpisana do dziennika jako poprawa.
19. Uczeń tylko na początku lekcji może zgłosić bez żadnych konsekwencji nieprzygotowanie do lekcji, brak bieżącej pracy domowej - trzy razy w semestrze. Nie dotyczy to prac pisemnych zapowiadanych wcześniej, długoterminowych prac domowych oraz recytacji, prezentacji/referatów, lekcji powtórzeniowych. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie i brak zadania ocenę niedostateczną.
20. Za aktywność oraz pracę podczas lekcji (w zależności od zaangażowania i trudności zadań) uczeń otrzymuje oceny, na które składają się zdobywane systematycznie plusy i minusy. Pięć kolejnych znaków przelicza się na ocenę w sposób następujący:

5 plusów	- ocena bardzo dobry
4 plusy i 1 minus	- ocena dobry
3 plusy i 2 minusy	- ocena dostateczny
2 plusy i 3 minusy	- ocena dopuszczający
1 plus i 4 minusy	- ocena dopuszczający

Aktywność jest rozliczana w cyklu rocznym.

Kryteria oceniania poszczególnych obszarów aktywności uczniów.

Kryteria oceniania wypowiedzi ustnych:

Oceniając wypowiedzi kilkudzaniowe, opowiadanie, prezentację, głos w dyskusji, bierze się pod uwagę:

- związek z tematem,
- poprawność językową,
- bogactwo słownictwa,
- kompozycję (spójność i logikę wypowiedzi),
- długość wypowiedzi,
- oryginalność i szczególne walory językowe,
- stopień wyczerpania tematu.

Oceniając recytację prozy i poezji bierze się pod uwagę:

- pamięciowe opanowanie tekstu,
- zachowanie interpunkcji,
- tempo mówienia i modulację głosu,
- twórcze podejście do recytacji.

Kryteria oceny dyktand

Dla niedyslektyków		Dla dyslektyków	
0 błędów	celujący	0 błędów	celujący
1 błąd	bardzo dobry	1-2 błędy	bardzo dobry
2-3 błędy	dobry	3-4 błędy	dobry
4-5 błędów	dostateczny	5- 6 błędów	dostateczny
6 błędów	dopuszczający	7-8 błędów	dopuszczający
7 błędów	niedostateczny	9 błędów	niedostateczny
3 błędy interpunkcyjne - 1 błąd ortograficzny		4 błędy interpunkcyjne - 1 błąd ortograficzny	

U uczniów z orzeczoną dysleksją jako błędy ortograficzne traktuje się niepoprawny zapis wyrazów z: *ó, u, rz, ż, ch, h* oraz brak zapisu wielką literą na początku zdania.

Uwaga

Uczniów z orzeczoną dysleksją rozwojową obowiązuje znajomość podstawowych reguł ortograficznych. Jest to sposób na poprawę oceny za dyktando.

Szczegółowe kryteria i wymagania na poszczególną ocenę

Klasa I KRYTERIA OGÓLNE

SPRAWNOŚCI	WYMAGANIA			
	KONIECZNE (ocena: dopuszczający)	PODSTAWOWE (ocena: dostateczny)	ROZSZERZONE (ocena: dobry)	DOPEŁNIAJĄCE (ocena: bardzo dobry)
UCZENI				
SŁUCHANIE	<ul style="list-style-type: none"> • słucha uważnie wypowiedzi nauczyciela i kolegów, • odtwarza podstawową treść cudzej wypowiedzi, • rozumie treść pytań i poleceń 	<ul style="list-style-type: none"> • słucha uważnie całości wypowiedzi nauczyciela i kolegów, • odtwarza pełną treść cudzej wypowiedzi, • odtwarza własnymi słowami treść pytań i poleceń 	<ul style="list-style-type: none"> • nawiązuje do cudzych wypowiedzi we własnej pracy, • selekcjonuje informacje z wysłuchanej wypowiedzi, • potrafi wyjaśnić sens pytań i poleceń 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje twórczo cudze wypowiedzi, • notuje informacje i główne myśli cudzej wypowiedzi, • rozpoznaje intencje zawarte w pytaniach i poleceniach
MÓWIENIE	<ul style="list-style-type: none"> • krótko wypowiada się na podany temat, • przestrzega poprawności gramatycznej, prawidłowo wymawia wyrazy, • przedstawia się w kilku zdaniach, • opowiada własnymi słowami wybrane wydarzenie z fabuły utworu epickiego, • krótko przedstawia sytuację zobrazowaną w utworze lirycznym, • odtwarza wybrane 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na podany temat, zachowuje wewnętrzną logikę wypowiedzi • unika powtórzeń wyrazów, stara się prawidłowo je wymawiać i akcentować, • przedstawia się w sytuacji oficjalnej i nieoficjalnej, • opowiada własnymi słowami fabułę krótkiego utworu epickiego, 	<ul style="list-style-type: none"> • porządkuje treść swojej wypowiedzi, świadomie ją komponuje, • stosuje urozmaicone słownictwo, • stara się przestrzegać zasad poprawnej wymowy i akcentowania, • przedstawia się w sytuacji oficjalnej i nieoficjalnej, stosuje odpowiednie słownictwo, • opowiada fabułę utworu kilkuwątkowego, 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy rozbudowaną wypowiedź na podany temat, zachowuje logikę, spójność i kompozycję wypowiedzi, • stosuje funkcjonalnie różnorodne środki językowe, • bezbłędnie wymawia i akcentuje wyrazy, • tworzy wypowiedź o charakterze autoprezentacji, • opowiada fabułę utworu, świadomie wykorzystuje tempo mówienia, intonację, • komentuje sytuację liryczną, • opowiada akcję dramatu, eksponuje głosowo punkt kulminacyjny,

	<p>wydarzenie akcji dramatu,</p> <ul style="list-style-type: none"> • krótko przedstawia bohatera utworu, prezentuje jego wygląd, • nazywa uczucia bohaterów literackich, • nazywa wartości przedstawiane w tekście, • przedstawia rzeczowe argumenty w dyskusji na temat problemów znanych z codziennego życia, • odtwarza zawartość treściową definicji, • formułuje pytania dotyczące warstwy przedstawieniowej utworu, • płynnie wygłasza tekst z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada własnymi słowami sytuację liryczną zobrazowaną w wierszu, • odtwarza główne wydarzenia, akcję dramatu, • wstępnie charakteryzuje bohatera utworu, • nazywa i krótko przedstawia uczucia bohaterów literackich, • krótko wypowiada się na temat wartości przedstawianych w tekście, • przedstawia rzeczowe i emocjonalne argumenty w dyskusji na temat znanych mu z doświadczenia problemów, • przedstawia znaczenie terminów i pojęć, wykorzystując podane definicje, • formułuje pytania związane z dosłownymi znaczeniami utworu, • płynnie recytuje tekst, przestrzega intonacji zdaniowej 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada i dookreśla sytuację liryczną, • odtwarza akcję dramatu, • charakteryzuje i krótko ocenia bohatera utworu, • wypowiada się na temat uczuć i przeżyć bohaterów literackich, • omawia wartości przedstawiane w tekście, • przedstawia argumenty w dyskusji dotyczącej tekstu literackiego, • wyjaśnia samodzielnie znaczenie terminów i pojęć, • formułuje pytania związane z przerośnymi znaczeniami utworu, • płynnie recytuje tekst, dobiera odpowiednie tempo, intonację 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje i ocenia bohatera utworu, przedstawia i komentuje motywy jego postępowania, • określa uczucia i przeżycia bohaterów, uzasadnia swą wypowiedź odwołaniami do tekstu, • prezentuje własne stanowisko wobec wartości przedstawianych w tekście, • posługuje się wszystkimi rodzajami argumentów w dyskusji na różne tematy, • swobodnie posługuje się w wypowiedziach terminami i pojęciami, • formułuje pytania problemowe dotyczące wszystkich składników utworu, • interpretuje głosowo utwór
<p>CZYTANIE. ODBIÓR TEKSTÓW LITERACKICH I INNYCH TEKSTÓW KULTURY</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta płynnie tekst, • wydobywa z tekstu wskazane informacje, • odtwarza elementy świata przedstawionego w tekście, • wskazuje formy pozwalające rozpoznać 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta płynnie tekst, uwzględnia znaki interpunkcyjne, • samodzielnie wydobywa z tekstu najważniejsze informacje, • odczytuje tekst na poziomie dosłownym, 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta płynnie tekst, dobiera odpowiednie tempo i intonację, • wydobywa i porządkuje istotne informacje, • odczytuje naddane znaczenia tekstu, 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta tekst, uwzględnia jego organizację rytmiczną, • twórczo wykorzystuje informacje z tekstu we własnej pracy, • odczytuje i komentuje naddane znaczenia tekstu, • charakteryzuje postawę nadawcy wobec

	<p>nadawcę i adresata w utworze lirycznym,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydobywa z tekstu informacje pozwalające określić sytuację liryczną, • wie, że język utworu lirycznego cechuje się obecnością różnych środków poetyckich, • odróżnia lirykę od innych rodzajów literackich, • kojarzy pieśń, fraszkę z liryką jako rodzajem literackim, • zna balladę jako gatunek, • odróżnia narratora od autora utworu, • rozróżnia pojęcia: <i>wątek</i>, <i>fabuła</i>, <i>akcja</i>, • odróżnia epikę od innych rodzajów literackich, • kojarzy powieść i opowiadanie z epiką jako rodzajem literackim, • odróżnia dramat od innych rodzajów literackich, • odróżnia tekst główny od tekstu pobocznego, • odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości, • rozpoznaje w tekstach podstawowe motywy literackie, • zna podstawowe słowniki, • wymienia elementy 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa i określa nadawcę i adresata wypowiedzi lirycznej, • przedstawia sytuację liryczną, • rozpoznaje i nazywa podstawowe środki poetyckie, • wymienia podstawowe cechy liryki jako rodzaju literackiego, • wymienia główne cechy gatunkowe fraszki, • wie, że ballada ma cechy różnych rodzajów lit., • rozpoznaje narratora • szereguje wydarzenia wątku, • wymienia podstawowe cechy epiki jako rodzaju literackiego, • wymienia główne cechy powieści i opowiadania, • rozpoznaje w tekście głównym dialogi i monologi, • rozpoznaje elementy realistyczne i fantastyczne, • dostrzega ciągłość podstawowych motywów literackich, • wyszukuje w odpowiednich słownikach wskazane informacje, • komentuje warstwę 	<ul style="list-style-type: none"> • określa relacje między nadawcą i adresatem w utworze lirycznym, • wyodrębnia obrazy poetyckie, • określa funkcję różnych środków poetyckich, • wyjaśnia, czym cechują się utwory liryczne, • wyjaśnia, czym jest fraszka, • wskazuje w balladzie cechy różnych rodzajów literackich, • wyjaśnia rolę narratora w tekście, • wyodrębnia etapy akcji utworu, • wyjaśnia, czym cechują się utwory epickie, • wyjaśnia, czym cechuje się powieść, opowiadanie, • wskazuje brak narratora i cechy budowy jako ważne wyróżniki rodzajowe dramatu, • dostrzega w tekstach ironię, • zestawia teksty, w których występuje ten sam motyw literacki, • samodzielnie korzysta z odpowiednich słowników, • rozpoznaje na obrazie 	<p>świata,</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje adresata wypowiedzi lirycznej, • opisuje i komentuje obrazy poetyckie, • formułuje znaczenia wynikające z zastosowanych środków poetyckich, • uzasadnia, dlaczego utwór należy do liryki, • wykorzystuje wiedzę o przynależności gatunkowej utworu lirycznego do interpretacji tekstu, • wyjaśnia, czym cechuje się ballada jako gatunek literacki, • określa narratora i narrację utworu, • komentuje przebieg akcji utworu, • rozpoznaje budowę fabuły, • uzasadnia, dlaczego utwór należy do epiki, • rozpoznaje różne rodzaje powieści, • wymienia cechy dramatu jako rodzaju literackiego, • wyjaśnia rolę i funkcję ironii, • porównuje i komentuje sposób wykorzystania tego samego motywu literackiego w różnych tekstach, • posługuje się informacjami zaczerpniętymi ze słowników, • wyjaśnia rolę środków języka malarskiego w tworzeniu znaczeń obrazu
--	--	--	--	---

	warstwy przedstawieniowej obrazu	przedstawieniową obrazu	znaczenia naddane, • wskazuje elementy symboliczne	
PISANIE	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy poprawne związki wyrazowe, • buduje logiczne zdania, • pisze zgodnie z podstawowymi normami poprawnościowymi, • redaguje według podanego wzoru użytkowe formy wypowiedzi: streszczenie, ogłoszenie, list, dedykację, życzenia, instrukcję, notatkę, gratulacje, ogłoszenie, zaproszenie, podziękowanie, • redaguje według podanego wzoru: opis postaci, miejsca, przedmiotu, • przy niewielkiej pomocy redaguje opowiadanie, nadaje mu tytuł, • redaguje według podanego wzoru charakterystykę postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy poprawnie zdania rozwinięte i złożone, • nie popełnia błędów zakłócających komunikację językową, • redaguje samodzielnie użytkowe formy wypowiedzi, • zachowuje podstawowe cechy każdej z form wypowiedzi, • redaguje samodzielnie opis postaci, miejsca, przedmiotu, • redaguje samodzielnie opowiadanie, wprowadza dialogi, • redaguje samodzielnie charakterystykę postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • łączy logicznie zdania, • pisze tekst przejrzysty kompozycyjnie, • stosuje akapity, • redaguje użytkowe formy wypowiedzi, stosuje odpowiednie słownictwo, środki językowe podkreślające intencję wypowiedzi, • redaguje rozwinięty opis postaci, miejsca, przedmiotu, • redaguje opowiadanie zawierające dialogi i opisy, • redaguje charakterystykę postaci, stosuje bogate słownictwo nazywające cechy 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje funkcjonalnie bogate słownictwo, • tworzy tekst bez błędów, przejrzysty kompozycyjnie, • dba o estetykę zapisu, • redaguje użytkowe formy wypowiedzi zgodnie z wszystkimi cechami kompozycyjnymi i językowymi danej formy, • redaguje opis postaci, miejsca, przedmiotu, stosuje bogate słownictwo nazywające i określające cechy wyglądu, stosuje porównania, • redaguje twórcze opowiadanie zakończone puentą, • redaguje charakterystykę postaci, uzasadnia podane cechy, przedstawia ocenę postaci

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, którego osiągnięcia w znacznym stopniu wykraczają poza wymagania dopełniające i sytuują się na poziomie ponadprogramowym. Jego praca cechuje się samodzielnością i kreatywnością. Prezentuje wysoki poziom wiedzy i erudycji interdyscyplinarnej. Świadomie i funkcjonalnie posługuje się bogatym słownictwem terminologicznym. Samodzielnie analizuje i interpretuje teksty literatury pięknej, literatury faktu. Czyta, rozumie i wykorzystuje teksty popularnonaukowe i naukowe. Potrafi analizować i interpretować dzieła malarskie z uwzględnieniem specyfiki środków języka malarskiego. Formułuje problemy, proponuje sposoby ich rozwiązania. Tworzy bezbłędne pod każdym względem wypowiedzi ustne i pisemne. Odnosi sukcesy w konkursach przedmiotowych, publikuje swoje teksty.

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym nie jest w stanie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak wiedzy i umiejętności wyklucza osiągnięcie nawet minimalnego postępu.

KRYTERIA OGÓLNE klasa II

SPRAWNOŚCI	WYMAGANIA			
	KONIECZNE (ocena: dopuszczający)	PODSTAWOWE (ocena: dostateczny)	ROZSZERZONE (ocena: dobry)	DOPEŁNIAJĄCE (ocena: bardzo dobry)
UCZEŃ				
Słuchanie	<ul style="list-style-type: none"> krytycznie słucha tekstów reklamowych, wstępnie selekcjonuje informacje z cudzej wypowiedzi, wydobywa z cudzej wypowiedzi argumenty, 	<ul style="list-style-type: none"> w trakcie słuchania odróżnia informacje od opinii, selekcjonuje i wstępnie hierarchizuje informacje z cudzej wypowiedzi, wydobywa główną tezę i związane z nią arg. z cudzej wypowiedzi, 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia perswazję od manipulacji, hierarchizuje i wartościuje informacje z cudzej wypowiedzi, wydobywa wnioski i konkluzję z cudzej wypowiedzi, 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega manipulację w cudzej wypowiedzi, potrafi się jej przeciwstawić, odczytuje intencje zawarte w wypowiedzi, wydobywa główne przesłanki myślowe z cudzej wypowiedzi,
Mówienie	<ul style="list-style-type: none"> prawidłowo akcentuje wyrazy ze stałym akcentem, stara się poprawnie recytować utwór, wstępnie prezentuje informacje z podanych źródeł na temat związany z lekturą, przedstawia podstawowe materiały do prezentacji, streszcza historię przedstawioną w komiksie, włącza się w miarę swych 	<ul style="list-style-type: none"> prawidłowo akcentuje większość wyrazów, recytuje poprawnie utwór, prezentuje samodzielnie zdobyte informacje na temat związany z lekturą, przedstawia w uporządkowany sposób materiały do prezentacji, opowiada własnymi słowami historię 	<ul style="list-style-type: none"> prawidłowo akcentuje wszystkie wyrazy, w czasie recytacji poprawnie wymawia i akcentuje wyrazy, w ciekawy sposób prezentuje samodzielnie zdobyte informacje na temat związany z lekturą, przedstawia wszystkie materiały do prezentacji, łączy je z własnym 	<ul style="list-style-type: none"> prawidłowo akcentuje wszystkie wyrazy, stosuje w wypowiedzi odpowiednią intonację zdaniową, interpretuje głosowo recytowany utwór, w wybranej funkcjonalnie formie prezentuje informacje na wybrany przez siebie temat związany z lekturą, przedstawia samodzielnie przygotowaną prezentację, opowiada historię przedstawioną w komiksie, dynamizuje wypowiedź

	<p>możliwości do dyskusji,</p> <ul style="list-style-type: none"> • mówi o swoich wrażeniach po obejrzeniu ekspozycji wirtualnego muzeum, • w miarę swoich możliwości bierze udział w przygotowaniu słuchowiska radiowego, 	<p>przedstawioną w komiksie,</p> <ul style="list-style-type: none"> • bierze udział w dyskusji, • opowiada o eksponatach ekspozycji wirtualnego muzeum, • bierze udział w przygotowaniu słuchowiska radiowego, określa sposób wypowiedzania kwestii przez bohaterów, 	<p>komentarzem,</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada historię przedstawioną w komiksie, przytacza słowa bohaterów, stosując mowę niezależną, • bierze aktywny udział w dyskusji, formułuje różne rodzaje argumentów, • ocenia obejrzaną ekspozycję wirtualnego muzeum, • opracowuje propozycję warstwy dźwiękowej do przygotowywanego słuchowiska radiowego. 	<p>odpowiednimi środkami językowymi,</p> <ul style="list-style-type: none"> • bierze aktywny udział w dyskusji, prezentuje wyraźnie swoje stanowisko, nawiązuje do wypowiedzi innych uczestników dyskusji, • wypowiada się na temat potrzeby gromadzenia i chronienia pamiątek przeszłości, • na podstawie tekstu przygotowuje słuchowisko radiowe,
<p>Czytanie. Odbiór tekstów literackich i innych tekstów kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że <i>Biblia</i> jest podstawowym źródłem kultury europejskiej, • rozpoznaje tekst jako przypowieść, • wie, że styl biblijny odróżnia się od stylu innych tekstów, • zna pojęcie <i>styl retoryczny</i>, • wskazuje wyrazy i ich formy, które pozwalają rozpoznać nadawcę w tekście, • wyjaśnia, czym różni się narrator od autora utworu, • posługuje się terminami <i>liryka bezpośrednia</i>, <i>liryka pośrednia</i>, • rozpoznaje w tekście neologizmy, • rozpoznaje w tekście zdrobnienia i zgrubienia, • rozpoznaje w tekście literackim 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pochodzenie i znaczenie słowa <i>Biblia</i>, • wymienia cechy przypowieści, • wskazuje i nazywa podstawowe dla stylu biblijnego środki językowe, • rozpoznaje styl retoryczny w wypowiedzi, • określa, kto i w czym imieniu wypowiada się w tekście, • odróżnia narrację pierwszoosobową od trzecioosobowej, • wyjaśnia znaczenie terminów <i>liryka bezpośrednia</i>, <i>liryka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zna podstawowe części <i>Biblii</i>, • wyjaśnia, dlaczego tekst jest przypowieścią, • wskazuje i nazywa środki językowe cechujące styl biblijny, • zna podstawowe środki językowe stylu retorycznego, • charakteryzuje osobę nadawcy w tekście, • dostrzega subiektywizm narracji pierwszoosobowej i obiektywizm narracji trzecioosobowej, • łączy lirykę bezpośrednią z subiektywizmem, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego <i>Biblia</i> jest podstawowym źródłem kultury europejskiej, • formułuje przesłanie moralne przypowieści, • wyjaśnia, na czym polega i z czego wynika specyfika stylu biblijnego, • wyjaśnia, na czym polega i czemu służy retoryczny styl wypowiedzi, • określa relacje między nadawcą a światem przedstawionym w tekście, • określa wpływ rodzaju narracji na sposób kreowania świata przedstawionego, • bierze pod uwagę typ liryki przy określaniu relacji między nadawcą tekstu a prezentowaną przez niego rzeczywistością, • wyjaśnia, w jaki sposób

	<p>kolokwializmy i frazeologizmy,</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnia postacie i wydarzenia historyczne od fikcyjnych, • dostrzega w utworze nawiązania do innych tekstów, • podaje dosłowne znaczenia wybranych elementów tekstu, • nazywa wartości, o których jest mowa w tekście, • wie, że tren jest gatunkiem lirycznym, • kojarzy nowelę z epiką jako rodzajem literackim, • wyjaśnia potoczne znaczenie pojęć <i>tragedia</i>, <i>tragiczny</i>, • odróżnia komedię od tragedii, wskazuje komiczne elementy utworu, • wie, że wywiad nie należy do literatury pięknej, • kojarzy artykuł z publicystyką, • przedstawia własne wrażenia związane z dziełem malarskim, • dostrzega związki warstwy przedstawieniowej obrazu z tekstem literackim. 	<p><i>pośrednia</i>,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest neologizm, • wstępnie rozpoznaje funkcje zdrobnień i zgrubień w tekście, • wstępnie rozpoznaje funkcję kolokwializmów i frazeologizmów w tekście literackim, • zestawia postacie i wydarzenia historyczne i fikcyjne, • podaje tytuły i autorów przywołanych w tekście utworów, rozpoznaje wspólne dla tych tekstów motywy, • dostrzega przenośne znaczenia wybranych elementów tekstu, • rozpoznaje i nazywa wartości reprezentowane przez bohaterów tekstu, • na podstawie definicji wyjaśnia, czym cechuje się tren jako gatunek liryczny, • wie, czym cechuje się fabuła noweli, • wie, że tragedia to jeden z gatunków dramatu, • rozpoznaje komedię jako gatunek dramatu, podaje przykłady komizmu w utworze, 	<p>a lirykę pośrednią z obiektywizmem wypowiedzi poetyckiej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje budowę neologizmu, wyjaśnia jego znaczenie, • łączy używanie zdrobnień i zgrubień z wyrażaniem emocji, • łączy kolokwializmy i frazeologizmy ze stylem potocznym, • określa relacje między postaciami i wydarzeniami historycznymi i fikcyjnymi, • komentuje sposób przywołania w tekście innych utworów, • wyjaśnia przenośne znaczenia wybranych elementów tekstu, • poddaje refleksji wartości, o których jest mowa w tekście, • wyjaśnia, dlaczego dany utwór reprezentuje tren jako gatunek liryczny, • wie, czym cechuje się nowela jako gatunek epicki, • wyjaśnia, czym cechuje się tragedia jako gatunek dramatu, • wyjaśnia, czym cechuje się komedia jako gatunek 	<p>subiektywizm wypowiedzi związany z liryką bezpośrednią wpływa na obraz prezentowanej rzeczywistości,</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję neologizmów w wypowiedzi, • określa funkcję kolokwializmów i frazeologizmów w tekście literackim, • odczytuje intencje wyrażane zdrobnieniami i zgrubieniami, • komentuje świat przedstawiony utworu, zawierający elementy historyczne i fikcyjne, • wyjaśnia, jakie znaczenia wynikają z nawiązania w tekście do innych utworów, • odczytuje przenośne znaczenia tekstu, • uogólnia refleksje dotyczące wartości, o których jest mowa w tekście, • uzasadnia, dlaczego dany utwór jest nowelą, • wyjaśnia, na czym polega nowatorstwo trenów Jana Kochanowskiego, • rozpoznaje i komentuje sytuację tragiczną w dramacie, • rozpoznaje komizm jako kategorię estetyczną, • wyjaśnia, czym cechuje się wywiad jako gatunek publicystyczny, • wyjaśnia, dlaczego tekst ma charakter publicystyczny,
--	--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • łączy wywiad z publicystyką, • rozpoznaje kompozycję artykułu, • przedstawia i próbuje uzasadnić własne wrażenia związane z dziełem malarskim, • wskazuje podobieństwa między warstwą przedstawieniową obrazu i tekstem literackim. 	<p>dramatu, nazywa rodzaje komizmu,</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje główne cechy wywiadu, • rozpoznaje tezę i jej uzasadnienie w artykule, • przedstawia i uzasadnia własne wrażenia związane z dziełem malarskim, • wskazuje, jakie nowe znaczenia w stosunku do tekstu literackiego wnosi dzieło malarskie. 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia i uzasadnia własne wrażenia związane z dziełem malarskim, próbuje ocenić dzieło, • wyjaśnia kulturową symbolikę wspólnych dla tekstu literackiego i obrazu motywów.
Pisanie	<ul style="list-style-type: none"> • prawidłowo zapisuje głoski jako litery, • poprawnie dzieli przy zapisie proste wyrazy na sylaby, • tworzy logiczny ciąg zdań pojedynczych, • ze zdań pojedynczych tworzy zdania współrzędnie złożone, • stosuje proste zdania podrzędnie złożone przydawkowe, dopełnieniowe, okolicznikowe, • wykorzystuje imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe, • stara się przestrzegać zasad interpunkcji, • na podstawie wzoru układa: <ul style="list-style-type: none"> – rozprawkę, – sprawozdanie z filmu lub przedstawienia teatralnego, – krótki opis przeżyć wewnętrznych, – opis sytuacji, – krótkie przemówienie, 	<ul style="list-style-type: none"> • prawidłowo zapisuje głoski jako dwuznaki, • poprawnie dzieli przy zapisie trudniejsze wyrazy, • rozwija części wypowiedzeń w zdania złożone, • ze zdań pojedynczych tworzy różne rodzaje zdań współrzędnie złożonych, • stosuje zdania podrzędnie złożone przydawkowe, dopełnieniowe, okolicznikowe miejsca, czasu, sposobu, celu, przyczyny, • stosuje imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe, • przestrzega podstawowych zasad interpunkcji, 	<ul style="list-style-type: none"> • prawidłowo zapisuje głoski jako litery ze znakami diakrytycznymi, • poprawnie dzieli przy zapisie większość wyrazów, • tworzy logiczny ciąg zdań podrzędnie i współrzędnie złożonych, • stosuje różne rodzaje zdań współrzędnie złożonych, • stosuje zdania podrzędnie złożone przydawkowe, używa spójników i zaimków względnych, zdania podrzędnie złożone dopełnieniowe, wszystkie rodzaje zdań okolicznikowych, • celowo stosuje imiesłowy 	<ul style="list-style-type: none"> • prawidłowo zapisuje głoski miękkie, • poprawnie dzieli przy zapisie wszystkie wyrazy, • tworzy logiczny ciąg różnorodnych zdań, • stosuje wszystkie rodzaje zdań współrzędnie złożonych, • celowo stosuje zdania podrzędnie złożone przydawkowe, dopełnieniowe, okolicznikowe, • funkcjonalnie stosuje wszystkie rodzaje imiesłowów przymiotnikowych i przysłówkowych, • nie popełnia błędów interpunkcyjnych, • układa: <ul style="list-style-type: none"> – rozprawkę, stosuje słownictwo sygnalizujące tok wywodu, – sprawozdanie z filmu lub spektaklu, prezentuje ocenę i opinię, zachęcając lub zniechęcając do obejrzenia

	<ul style="list-style-type: none"> – list otwarty, – krótką opinię, – przeprosiny, – pytania do projektowanego wywiadu, – tekst reklamy, – artykuł o charakterze informacyjnym, • proponuje zawartość treściową kilku ujęć w projektowanym scenopisie, • tworzy opis obrazu prezentujący warstwę przedstawieniową dzieła. 	<ul style="list-style-type: none"> • układa samodzielnie: <ul style="list-style-type: none"> – rozprawkę, – sprawozdanie z filmu lub przedstawienia teatralnego, – opis przeżyć wewnętrznych, – opis sytuacji, – przemówienie, – list otwarty, – opinię, – przeprosiny, – logiczny ciąg pytań do projektowanego wywiadu, – tekst reklamy, – artykuł o charakterze informacyjnym, • dobiera plany filmowe do kilku ujęć w projektowanym scenopisie, • tworzy opis obrazu, zwraca uwagę na kompozycję dzieła. 	<p>przymiotnikowe i przysłówkowe,</p> <ul style="list-style-type: none"> • przestrzega zasad interpunkcji, • układa: <ul style="list-style-type: none"> – rozprawkę, dba o uporządkowanie argumentów, – sprawozdanie z filmu lub spektaklu, zawierające ocenę reżyserii, scenografii i gry aktorskiej, – opis przeżyć wewnętrznych, stara się stosować odpowiednie środki językowe, – opis sytuacji, stosuje zwroty eksponujące czas, – mowę obrońcą, – list otwarty, prezentuje wyraźnie swoje stanowisko, – rozwiniętą opinię, – przeprosiny, stara się nadać im żartobliwy charakter, – pytania do wywiadu, zapisuje je wraz z uzyskanymi odpowiedziami, – tekst reklamy, – artykuł informacyjny z próbą komentarza, • projektuje ruchy kamery w przygotowywanym 	<p>omawianego dzieła,</p> <ul style="list-style-type: none"> – opis przeżyć wewnętrznych, stosuje funkcjonalnie odpowiednie środki językowe, – opis sytuacji, stosuje językowe środki dynamizujące wypowiedź, – mowę obrońcą, stosuje funkcjonalnie środki stylu retorycznego, – list otwarty, stosuje odpowiednie językowe środki perswazji, – opinię zawierającą wszystkie części kompozycyjne, – przeprosiny, nadaje im żartobliwy charakter, – zapis przeprowadzonego przez siebie wywiadu, – tekst reklamy, rozpoczyna go sloganem reklamowym, – artykuł problemowy, • przygotowuje fragment scenopisu filmowego, • tworzy opis obrazu, zawiera w nim interpretację znaczących elementów dzieła, przedstawia własną ocenę.
--	---	--	--	--

			scenopisie, • tworzy opis obrazu, uwzględnia w nim podstawowe środki języka malarzkiego.	
--	--	--	--	--

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, którego osiągnięcia w znacznym stopniu wykraczają poza wymagania dopełniające i sytuują się na poziomie ponadprogramowym. Jego praca cechuje się samodzielnością i kreatywnością. Prezentuje wysoki poziom wiedzy i erudycji interdyscyplinarnej. Świadomie i funkcjonalnie posługuje się bogatym słownictwem terminologicznym. Samodzielnie analizuje i interpretuje teksty literatury pięknej, literatury faktu. Czyta, rozumie i wykorzystuje teksty popularnonaukowe, naukowe i publicystyczne. Potrafi analizować i interpretować dzieła malarskie z uwzględnieniem specyfiki środków języka malarskiego. Komentuje związki dzieła malarskiego z tekstem literackim. Formułuje problemy, proponuje sposoby ich rozwiązania. Tworzy bezbłędne pod każdym względem wypowiedzi ustne i pisemne. Odnosi sukcesy w konkursach przedmiotowych, publikuje swoje teksty.

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym nie jest w stanie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak wiedzy i umiejętności wyklucza osiągnięcie nawet minimalnego postępu

KRYTERIA OGÓLNE klasa III

SPRAWNOŚCI	WYMAGANIA			
	KONIECZNE (ocena: dopuszczający)	PODSTAWOWE (ocena: dostateczny)	ROZSZERZONE (ocena: dobry)	DOPEŁNIAJĄCE (ocena: bardzo dobry)
UCZEŃ				
SŁUCHANIE	<ul style="list-style-type: none"> rozumie większość komunikatów werbalnych, odbiera wystarczającą dla zrozumienia całości ilość informacji, zawartych w dźwięku i obrazie, porządkuje wysłuchane informacje, odbiera ogólną intencję cudzej wypowiedzi, 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie komunikaty werbalne, odbiera większość informacji, zawartych w dźwięku i obrazie, porządkuje i systematyzuje wysłuchane informacje, odbiera intencje cudzej wypowiedzi, 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie komunikaty werbalne o wysokim stopniu organizacji, odbiera informacje zawarte w dźwięku i obrazie, porządkuje wysłuchane informacje w zależności od ich funkcji, rozpoznaje intencje cudzej wypowiedzi, 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie komunikaty werbalne o wysokim stopniu skomplikowania, rozdziela informacje werbalne oraz zawarte w dźwięku i obrazie, porządkuje i systematyzuje wysłuchane informacje w zależności od ich funkcji, rozpoznaje i odbiera charakter wypowiedzi i wyrażane w niej intencje,
MÓWIENIE	<ul style="list-style-type: none"> cytuje fragmenty tekstu, formułuje krótką wypowiedź na 	<ul style="list-style-type: none"> cytuje odpowiednie fragmenty tekstu, 	<ul style="list-style-type: none"> cytuje odpowiednie fragmenty tekstu, 	<ul style="list-style-type: none"> cytuje i komentuje odpowiednie fragmenty tekstu,

	<p>temat swoich odczuć wywołanych przez dzieło,</p> <ul style="list-style-type: none"> • przestrzega podstawowych zasad etyki i etykiety mowy w różnych sytuacjach komunikacyjnych, • formułuje ogólną opinię na temat utworu, • tworzy krótką wypowiedź na temat ogólnej problematyki utworu, • odtwarza w wypowiedzi podstawową treść utworu w porządku chronologicznym, • wypowiada się na temat elementów świata przedstawionego w utworze, • prezentuje w wypowiedzi znaczenia dosłowne utworu lirycznego, • wypowiada się na temat przeczytanych samodzielnie tekstów prasowych, • tworzy wypowiedź prezentującą elementy warstwy przedstawieniowej obrazu, • stosuje w wypowiedzi odpowiednie słownictwo, • tworzy wypowiedzi z poprawnymi konstrukcjami składniowymi, 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje wypowiedź związaną z odczuciami, jakie wywołuje dzieło, • przestrzega zasad etyki i etykiety mowy w różnych sytuacjach komunikacyjnych, • przedstawia swoją opinię na temat utworu, • przedstawia w wypowiedzi problematykę utworu, • odtwarza w wypowiedzi w porządku chronologicznym treść utworu, • tworzy wypowiedź, w której porządkuje informacje, dotyczące świata przedstawionego w utworze, • przedstawia i omawia w wypowiedzi znaczenia dosłowne utworu lirycznego, • wypowiada się na temat przeczytanych samodzielnie tekstów prasowych, wstępnie je ocenia, • tworzy wypowiedź, w której omawia środki języka malarskiego wykorzystane dla zaprezentowania warstwy przedstawieniowej obrazu, 	<p>uzasadnia ich wybór,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat odczuć, jakie może wywoływać dzieło u odbiorcy, • świadomie dostosowuje swoje wypowiedzi do zasad etyki i etykiety mowy, • przedstawia swoją opinię na temat utworu, uzasadnia ją odwołaniami do dzieła, • tworzy logiczną, zwartą wypowiedź prezentującą problematykę utworu, • przedstawia treść utworu, • formułuje wnioski na temat sposobu prezentowania świata przedstawionego w utworze, • przedstawia w wypowiedzi znaczenia przenośne utworu lirycznego, • wartościuje przeczytane samodzielnie teksty prasowe, • tworzy wypowiedź, w której omawia metaforę dzieła malarskiego, • stosuje w wypowiedzi bogate, różnorodne 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy zwartą wypowiedź związaną tematycznie z odczuciami, jakie dzieło może wywoływać u odbiorców, • dostosowuje swoje wypowiedzi do zasad etyki i etykiety mowy, ma świadomość konsekwencji stosowanych w wypowiedzi form językowych, • przedstawia uzasadnioną opinię na temat utworu, zawiera w niej elementy wartościowania, • tworzy pełną, wyczerpującą, logiczną wypowiedź, prezentującą tematykę utworu, • przedstawia treść utworu, wplata w wypowiedź odwołania do kontekstów, • komentuje sposób prezentowania świata w utworze, • przedstawia i komentuje w wypowiedzi znaczenia przenośne utworu lirycznego, • komentuje, ocenia i wartościuje samodzielnie przeczytane teksty prasowe, • tworzy wypowiedź, w której przedstawia i komentuje metaforę dzieła malarskiego, • stosuje w wypowiedzi różnorodne słownictwo, dba o odpowiedni do tematu dobór leksyki, • tworzy wypowiedzi z różnorodnymi, funkcjonalnie dobrane konstrukcjami składniowymi,
--	---	--	---	---

		<ul style="list-style-type: none"> • stosuje w wypowiedzi bogate słownictwo, • tworzy wypowiedzi z różnorodnymi konstrukcjami składniowymi, 	<p>słownictwo,</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedzi z urozmaiconymi konstrukcjami składniowymi, 	
<p>CZYTANIE ODBIÓR TEKSTÓW LITERACKICH I INNYCH TEKSTÓW KULTURY</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje styl biblijny, • rozumie występujące w tekście archaizmy, • rozumie wyrazy gwarowe występujące w tekście, • rozpoznaje w tekście różne rodzaje stylizacji językowej, • odróżnia perswazję od manipulacji językowej, • rozpoznaje w utworze nawiązania do innych dzieł, • rozróżnia literaturę wysoką i popularną, • wydobywa z tekstu informacje, dotyczące faktów, • rozpoznaje podstawowe środki stylistyczne w tekście, • wyodrębnia obrazy poetyckie w utworze lirycznym, • wskazuje podstawowe cechy budowy utworu lirycznego, • przedstawia bohatera literackiego, krótko go charakteryzuje, • odtwarza wzory osobowościowe, kreowane w utworach, • dostrzega związki fikcyjnego świata utworu z realną rzeczywistością, • rozpoznaje groteskowy charakter 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia podstawowe cechy stylu biblijnego, • rozpoznaje w tekście archaizację, • rozumie tekst, w którym występuje stylizacja gwarowa, • rozpoznaje i nazywa różne rodzaje stylizacji językowej w tekście, • wyjaśnia, czym różni się perswazja od manipulacji językowej, • wyjaśnia sposób nawiązania w utworze do innych dzieł, • dostrzega podstawowe różnice między utworami literatury wysokiej i popularnej, • wydobywa z tekstu informacje, dotyczące faktów i opinii, • rozpoznaje i nazywa środki stylistyczne w tekście, • odtwarza dosłowne znaczenia obrazów poetyckich, 	<ul style="list-style-type: none"> • określa cechy stylu biblijnego, wskazuje ich przykłady w tekście, • określa funkcje archaizacji w tekście, • określa rolę stylizacji gwarowej w tekście, • rozpoznaje różne rodzaje stylizacji, komentuje jej znaczenie w utworze, • dostrzega w tekstach przejawy perswazji i manipulacji językowej, • wyjaśnia rolę nawiązań w utworze do innych dzieł, • dostrzega i komentuje nawiązania do literatury wysokiej w utworach literatury popularnej, • odróżnia relację od opinii, • rozpoznaje, nazywa środki stylistyczne w tekście, określa ich funkcję, • odczytuje przenośne znaczenia obrazów poetyckich, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym cechuje się styl biblijny, łączy jego cechy z tematyką i problematyką tekstu, • komentuje rolę archaizacji w tekście, • wyjaśnia, na czym polega i czemu służy stylizacja gwarowa, • wyjaśnia, czemu służy zastosowana w utworze stylizacja językowa, • rozumie mechanizmy perswazji i manipulacji językowej, • komentuje nawiązania do innych dzieł w utworze, • wartościuje utwory literatury wysokiej i popularnej, • odróżnia relacje od opinii, komentuje ich powiązanie, • wyjaśnia, jaką rolę pełnią środki stylistyczne w kreowaniu świata w tekście, • komentuje znaczenia obrazów poetyckich, omawia sposób ich tworzenia, • omawia budowę utworu lirycznego, łączy ją z warstwą treściową tekstu, • charakteryzuje bohatera literackiego, komentuje jego postępowanie, ocenia wybory, których dokonał,

	<p>utworu,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, czym cechuje się bajka jako gatunek literacki, odróżnia bajkę od baśni, • wie, że reportaż jest gatunkiem publicystycznym, rozpoznaje go wśród innych tekstów, • omawia warstwę przedstawieniową obrazu, 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia budowę utworu lirycznego, • charakteryzuje bohatera literackiego, • przedstawia wzory osobowościowe, kreowane w utworach, • wskazuje konkretne odniesienia fikcyjnych elementów świata przedstawionego w utworze do realnej rzeczywistości, • wyjaśnia, na czym polega groteskowe przedstawienie świata w utworze, • wymienia cechy gatunkowe bajki, • wyjaśnia, czym cechuje się reportaż jako gatunek publicystyczny, • omawia warstwę przedstawieniową obrazu, wstępnie określa malarskie sposoby jej prezentacji, 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia budowę utworu lirycznego, wyodrębnia sposoby rytmizacji tekstu, • charakteryzuje bohatera literackiego, omawia motywy jego postępowania, • przedstawia i komentuje wzory osobowościowe kreowane w utworach, • omawia odniesienia fikcyjnych elementów świata przedstawionego w utworze do realnej rzeczywistości, • tłumaczy mechanizmy groteski jako konwencji literackiej, • wie, że bajka jest gatunkiem pogranicznym, wskazuje jej epickie i liryczne cechy, • komentuje tematykę i problematykę reportażu, • analizuje dzieło malarskie, wstępnie je interpretuje, 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia z punktu widzenia człowieka współczesnego wzory osobowościowe, kreowane w utworach, • komentuje związki między fikcją literacką a realną rzeczywistością, • wyjaśnia, na czym polega i czemu służy groteska jako konwencja literacka, • omawia bajkę jako gatunek literacki, rozróżnia różne typy bajek, • komentuje problematykę reportażu, wykorzystuje obserwacje stylu, • analizuje i interpretuje dzieło malarskie,
PISANIE	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z podstawowych słowników, • tworzy proste przypisy, • stara się dobierać odpowiedni styl do wypowiedzi, • stara się stosować różnorodne słownictwo, • stosuje prawidłowo podstawowe 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z odpowiednich słowników, • tworzy przypisy, • dobiera odpowiedni styl do wypowiedzi, • stosuje różnorodne słownictwo, 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie dociera do potrzebnych informacji, • tworzy przypisy, przywołując cytaty, • wykorzystuje stylizację w tworzonym tekście, • stosuje bogate słownictwo z różnych kręgów tematycznych, 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z różnorodnych źródeł informacji, • sprawnie posługuje się przypisami, • celowo i funkcjonalnie stosuje stylizację w tworzonym tekście, • świadomie dobiera słownictwo w tworzonym tekście, • zapisuje bezbłędnie pod względem

	<p>formy gramatyczne i ortograficzne nazw własnych, nazwisk, nazw miejscowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje różne typy zdań złożonych, • przestrzega zasad interpunkcji, • stosuje w tworzonym tekście mowę zależną i niezależną, • posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny, • tworzy według wzoru formy użytkowe: <ul style="list-style-type: none"> – podanie, – cv, – protokół, – list motywacyjny, • układa według wzoru notatkę encyklopedyczną, • samodzielnie pisze krótką rozprawkę, • samodzielnie pisze charakterystykę postaci, • tworzy samodzielnie opis sytuacji, • wyszukuje i poprawia błędy we własnym tekście. 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje prawidłowe formy gramatyczne i ortograficzne nazw własnych, nazwisk, nazw miejscowych, • stosuje poprawnie różne typy zdań złożonych, • przestrzega zasad interpunkcji, • stosuje poprawnie w tworzonym tekście mowę zależną i niezależną, • sprawnie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny, • tworzy samodzielnie formy użytkowe: <ul style="list-style-type: none"> – podanie, – cv, – protokół, – list motywacyjny, • układa samodzielnie notatkę encyklopedyczną, • pisze rozprawkę, wyraźnie formułuje tezę i przedstawia argumenty, • pisze rozwiniętą charakterystykę postaci, • układa opis sytuacji, dynamizuje wypowiedź, • poprawia błędy we własnym tekście, koryguje styl. 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje poprawnie pod względem gramatycznym i ortograficznym nazwy własne, nazwiska, nazwy miejscowe, • celowo stosuje różne typy zdań złożonych, • stosuje poprawną, różnorodną interpunkcję, • celowo stosuje w tworzonym tekście mowę zależną i niezależną, • dobiera odpowiednio do tworzonoego tekstu oficjalną i nieoficjalną odmianę polszczyzny, • tworzy poprawnie formy użytkowe: <ul style="list-style-type: none"> – podanie, – cv, – protokół, – list motywacyjny, • układa notatkę encyklopedyczną, dba o skrótowość tekstu, • pisze rozprawkę, prezentuje wyraźnie i uzasadnia swoje stanowisko, • pisze rozwiniętą charakterystykę postaci literackiej, wykorzystuje odwołania do tekstu, • tworzy rozwinięty opis sytuacji, szczegółowo 	<p>gramatycznym i ortograficznym nazwy własne, nazwiska, nazwy miejscowe,</p> <ul style="list-style-type: none"> • celowo i poprawnie stosuje różne typy zdań wielokrotnie złożonych, • tworzy tekst bezbłędny pod względem interpunkcji, • celowo i funkcjonalnie stosuje w tworzonym tekście mowę zależną i niezależną, • wykorzystuje funkcjonalnie oficjalną i nieoficjalną odmianę polszczyzny, • tworzy formy użytkowe, zachowując ich wszystkie wymogi: <ul style="list-style-type: none"> – podanie, – cv, – protokół, – list motywacyjny, • układa notatkę encyklopedyczną, świadomie i poprawnie stosuje odpowiednie skróty, • pisze rozprawkę, przedstawia swoje tezy, opinie, oceny, uzasadnia je różnymi rodzajami argumentów, • pisze rozwiniętą charakterystykę postaci literackiej, wzbogaca ją komentowanymi cytatami i odwołaniami do tekstu, • tworzy opis sytuacji, celowo dobiera sposób narracji i styl wypowiedzi, • samodzielnie redaguje własny tekst.
--	--	---	---	--

			prezentuje okoliczności, • koryguje własny tekst, dodaje uzupełnienia.	
--	--	--	--	--

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, którego osiągnięcia w znacznym stopniu wykraczają poza wymagania dopełniające i sytuują się na poziomie ponadprogramowym. Jego praca cechuje się samodzielnością i kreatywnością. Prezentuje wysoki poziom wiedzy i erudycji interdyscyplinarnej. Świadomie i funkcjonalnie posługuje się bogatym słownictwem terminologicznym. Samodzielnie analizuje i interpretuje teksty literatury pięknej, literatury faktu. Czyta, rozumie i wykorzystuje teksty popularnonaukowe, naukowe i publicystyczne. Potrafi analizować i interpretować dzieła malarskie z uwzględnieniem specyfiki środków języka malarskiego. Komentuje związki dzieła malarskiego z tekstem literackim. Analizuje i interpretuje dzieła filmowe i teatralne. Dostrzega i komentuje związki między różnymi dziełami sztuki. Formułuje problemy, proponuje sposoby ich rozwiązania. Tworzy bezbłędne pod każdym względem wypowiedzi ustne i pisemne. Samodzielnie planuje swoją pracę. Potrafi ocenić własne dokonania. Odnosi sukcesy w konkursach przedmiotowych, publikuje swoje teksty.

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym nie jest w stanie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak wiedzy i umiejętności wyklucza osiągnięcie nawet minimalnego postępu.

Kryteria oceniania pisemnych form wypowiedzi

ogłoszenie/zawiadomienie/zaproszenie

	L.p.	Kryteria oceny	Punktacja
REALIZACJA TEMATU	1.	Wskazanie adresata, nadawcy. Określenie miejsca i czasu oraz celu. Dostosowanie wypowiedzi do sytuacji komunikacyjnej (na przykład przez zastosowanie wyrazów o charakterze perswazyjnym, użycie zwrotów grzecznościowych).	0-1
KOMPOZYCJA	2.	Zachowanie spójności wypowiedzi.	0-1
JĘZYK I STYL	3.	Zgodne z normą posługiwanie się leksyką, frazeologią, składnią; przestrzeganie poprawności stylistycznej (dopuszczalny jeden błąd).	0-1
ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA	4.	Przestrzeganie poprawności ortograficznej (dopuszczalny jeden błąd) i poprawności interpunkcyjnej (dopuszczalny jeden błąd).	0-1
Uwaga: dyslektycy – 2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne.			Razem: 0-4

podanie

REALIZACJA TEMATU		
1.	Zrealizowanie elementów formalnych podania (umieszczenie imienia i nazwiska nadawcy oraz jego adresu, nazwy miejscowości i daty, adresata podania, podpisu autora podania). Sformułowanie i uzasadnienie prośby dostosowane stylem do sytuacji	0-2 p.

	komunikacyjnej.	
KOMPOZYCJA		
2.	Zgodne z normą posługiwanie się leksyką, frazeologią, składnią; przestrzeganie poprawności stylistycznej (dopuszczalny jeden błąd).	0-1p.
JĘZYK, STYL, ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA		
3.	Przestrzeganie poprawności ortograficznej (dopuszczalny jeden błąd) i poprawności interpunkcyjnej (dopuszczalny jeden błąd).	0-1p.
4.	Stosowny układ graficzny.	0-1p.
Uwaga: dyslektycy – 2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne.		Razem: 0-5

charakterystyka

Kryteria	Punktacja
I. TEMAT (0 – 4)*	
Zgodność pracy z tematem.	0 – 1p.
Przedstawienie postaci (opis zewnętrzny	0 – 1p.
Sposób prezentacji postaci(cechy charakteru i osobowości, poglądy, stosunek do innych ludzi.). Podanie przynajmniej dwóch przykładów postępowania postaci.	0 – 2p.
Sposób prezentacji postaci(cechy charakteru i osobowości, poglądy, stosunek do innych ludzi.). Podanie przynajmniej jednego przykładu postępowania postaci.	0-1p.
II. SEGMENTACJA (0 – 1)**	
Zachowany logiczny tok rozważań, segmentacja jest konsekwentna i celowa.	1p.
Brak uporządkowania logicznego, segmentacja przypadkowa lub brak segmentacji.	0p.
STYL (0-1)**	
Styl stosowny, konsekwentny dostosowany do formy wypowiedzi	1p.
Styl niestosowny, niekonsekwentny lub niedostosowany do formy wypowiedzi	0p.
IV. JĘZYK (0 – 2)**	
Dopuszczalnych 5 błędów (składniowych, leksykalnych, frazeologicznych, fleksyjnych lub stylistycznych)	2p.
Dopuszczalnych 6 błędów (składniowych, leksykalnych, frazeologicznych, fleksyjnych lub stylistycznych)	1p.
Powyżej 6 błędów (składniowych, leksykalnych, frazeologicznych, fleksyjnych lub stylistycznych)	0p.
V. ORTOGRAFIA (0-1)**	
Dopuszczalne 2 błędy	1p.

Powyżej 2 błędów	0p.
W przypadku ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się dopuszczalne 3 błędy typu dyslektycznego	1p.
Powyżej 3 błędów	0p.
VI.. INTERPUNKCJA (0-1)**	
Dopuszczalne 3 błędy	1p.
Powyżej 3 błędów	0p.
W przypadku ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się dopuszczalne 4 błędy	1p.
Powyżej 4 błędów	0p.

* Uczeń otrzymuje 0p. za pracę nie na temat. Jeśli uczeń pisze list na inny temat lub pisze pracę w innej formie niż list otrzymuje również 0 punktów.

** Jeśli praca jest krótsza niż połowa wymaganej objętości, nie przyznaje się punktów z tych kategorii.

list

Kryteria	Punktacja
I. TEMAT (0 – 4)*	
Zgodność pracy z tematem.	0 – 1p.
Rozwinięcie tematu.	0 – 2p.
Zastosowanie zwrotów do adresata (co najmniej dwa poza nagłówkiem).	0 – 1p.
II. SEGMENTACJA (0 – 1)**	
Zachowany logiczny tok rozważań, segmentacja jest konsekwentna i celowa	1p.
Brak uporządkowania logicznego, segmentacja przypadkowa lub brak segmentacji	0p.
STYL (0-1)**	
Styl stosowny, konsekwentny dostosowany do formy wypowiedzi	1p.
Styl niestosowny, niekonsekwentny lub niedostosowany do formy wypowiedzi	0p.
IV. JĘZYK (0 – 2)**	
Dopuszczalnych 5 błędów (składniowych, leksykalnych, frazeologicznych, fleksyjnych lub stylistycznych)	2p.
Dopuszczalnych 6 błędów (składniowych, leksykalnych, frazeologicznych, fleksyjnych lub stylistycznych)	1p.
Powyżej 6 błędów (składniowych, leksykalnych, frazeologicznych, fleksyjnych lub stylistycznych)	0p.
V. ORTOGRAFIA (0-1)**	
Dopuszczalne 2 błędy	1p.

Powyżej 2 błędów	0p.
W przypadku ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się dopuszczalne 3 błędy typu dyslektycznego	1p.
Powyżej 3 błędów	0p.
VI.. INTERPUNKCJA (0-1)**	
Dopuszczalne 3 błędy	1p.
Powyżej 3 błędów	0p.
W przypadku ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się dopuszczalne 4 błędy	1p.
Powyżej 4 błędów	0p.

* Uczeń otrzymuje 0p. za pracę nie na temat. Jeśli uczeń pisze list na inny temat lub pisze pracę w innej formie niż list otrzymuje również 0 punktów.

** Jeśli praca jest krótsza niż połowa wymaganej objętości, nie przyznaje się punktów z tych kategorii.

plan

Kryteria planu	Zasady przyznawania punktów	Punktacja
1.Realizacja tematu	Tekst zgodny z tematem.	0-1
2. Kompozycja	Zapisanie w punktach lub w punktach i podpunktach planu (zgodnie z poleceniem) z zachowaniem logicznego (czasowego) porządku (co najmniej 3 punkty).	0-1
3. Język	Zachowanie jednolitej konstrukcji składniowej we wszystkich punktach i podpunktach (zdania lub równoważniki zdania).	0-1
4. Zapis	Dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 1 błąd interpunkcyjny.	0-1
Uwaga: dyslektycy – 2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne.		Razem: 0-4

pamiętnik/dziennik

Kryteria pamiętnika/dziennika	Zasady przyznawania punktów	Punktacja
1. Realizacja tematu	Używanie wyrazów wartościujących lub emocjonalnych oraz stosowanie narracji pierwszoosobowej, zaznaczenie daty.	0-1
2. Język i styl	Poprawność językowa i stylistyczna, słownictwo, odmiana wyrazów, budowa zdań pojedynczych i złożonych (nie powtarzają się te same struktury zdaniowe, nie pojawiają się kolokwializmy, wielosłowie, wieloznaczność, nieuzasadnione powtarzanie tych samych wyrazów).	0-1 (dopuszczalny 1 błąd)
3. Zapis	Dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 1 błąd interpunkcyjny.	0-2
Uwaga: dyslektycy – 2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne.		Razem: 4p.

notatka

Kryteria notatki	Zasady przyznawania punktów	Punktacja
1. Realizacja tematu	Dostosowanie wypowiedzi do sytuacji komunikacyjnej (np. zastosowanie wyrazów nacechowanych emocjonalnie, wartościująco).	0-1
2. Kompozycja	Dobór odpowiedniej formy notatki, zachowanie jednolitej konstrukcji i zwięzłości wypowiedzi.	0-1
3. Język	Poprawność językowa i stylistyczna – słownictwo, odmiana wyrazów, budowa zdań pojedynczych i złożonych (nie powtarzają się te same struktury zdaniowe, nie pojawiają się kolokwializmy, wielosłowie, wieloznaczność, nieuzasadnione powtarzanie tych samych wyrazów).	0-1 (dopuszczalny 1 błąd)
4. Zapis	Dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 1 błąd interpunkcyjny.	0-1
Uwaga: dyslektycy – 2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne.		Razem: 0-4

hasło encyklopedyczne

Kryteria hasła encyklopedycznego	Zasady przyznawania punktów	Punktacja
1. Realizacja tematu	Prawidłowe wyjaśnienie co najmniej dwóch znaczeń podanego hasła.	0-1
2. Kompozycja	Numeracja znaczeń. Stosowanie kwalifikatorów.	0-1
3. Język	Poprawność językowa i stylistyczna (dopuszczalny jeden błąd).	0-1
4. Zapis	Dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 1 błąd interpunkcyjny.	0-1
Uwaga: dyslektycy – 2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne.		Razem: 0-4

opis przeżyć wewnętrznych

Kryteria opisu przeżyć wewnętrznych	Zasady przyznawania punktów	Punktacja
1. Realizacja tematu	Dobór odpowiedniego przykładu pokazującego wskazane doznanie emocjonalne postaci.	0-1
	Dostosowanie wypowiedzi do sytuacji komunikacyjnej (np. zastosowanie wyrazów nacechowanych emocjonalnie, porównań, frazeologizmów).	0-1
2. Kompozycja	Obecność istotnych cech opisu: przyczyna przeżycia, analiza stanu uczuć, opis reakcji i zachowań zewnętrznych.	0-1
3. Język	Poprawność językowa i stylistyczna – słownictwo, odmiana wyrazów, budowa zdań pojedynczych i złożonych (nie powtarzają się te same struktury zdaniowe, nie pojawiają się kolokwializmy, wielosłowie, wieloznaczność, nieuzasadnione powtarzanie tych samych wyrazów).	0-1 (dopuszczalny 1 błąd)

4. Zapis	Dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 1 błąd interpunkcyjny.	0-1
Uwaga: dyslektycy – 2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne.		Razem: 0-5

reklama

Kryteria reklamy	Zasady przyznawania punktów	Punktacja
1. Realizacja tematu	Krótki tekst o charakterze informacyjno-perswazyjnym zgodnie z tematem.	0-1
	Dostosowanie wypowiedzi do sytuacji komunikacyjnej (duża ilość epitetów, eufemizmów, stosowanie wykrzykników, powtórzeń, sloganów, trybu rozkazującego, łatwych do zapamiętania haseł).	0-1
2. Estetyka pracy	Zastosowanie odpowiedniego układu graficznego, ciekawego rozplanowania.	0-1
3. Język	Poprawność językowa i stylistyczna (nie pojawiają się kolokwializmy, wielosłowie, wieloznaczność, wulgaryzmy).	0-1
4. Zapis	Dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 1 błąd interpunkcyjny.	0-1
Uwaga: dyslektycy – 2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne.		Razem: 0-5

streszczenie

Kryteria streszczenia	Zasady przyznawania punktów	Punktacja
1. Realizacja tematu	Podanie tylko niezbędnych informacji, unikanie dialogów, opisów.	0-1
	Zachowanie chronologii wydarzeń.	0-1
	Rzeczowy styl wypowiedzi (brak osobistych uwag).	0-1
2. Język	Poprawność językowa i stylistyczna – słownictwo, odmiana wyrazów, budowa zdań pojedynczych i złożonych (nie powtarzają się te same struktury zdaniowe, nie pojawiają się kolokwializmy, wielosłowie, wieloznaczność, nieuzasadnione powtarzanie tych samych wyrazów).	0-1 (dopuszczalny 1 błąd)
3. Zapis	Dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 1 błąd interpunkcyjny.	0-1
Uwaga: dyslektycy – 2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne.		Razem: 0-5

dedykacja

Kryteria dedykacji	Zasady przyznawania punktów	Punktacja
1. Realizacja tematu	Wskazanie: a) adresata (nawet ogólnie);	

	b) nadawcy (może być zbiorowy); c) okazji (zgodnie z poleceniem); d) życzeń (dostosowanych do odbiorcy i prezentu); e) daty.	0-1
2. Kompozycja	Zachowanie spójności wypowiedzi (co najmniej 2 zdania).	0-1
3. Język	Poprawność językowa i stylistyczna – słownictwo, odmiana wyrazów, budowa zdań pojedynczych i złożonych (nie powtarzają się te same struktury zdaniowe, nie pojawiają się kolokwializmy, wielosłowie, wieloznaczność, nieuzasadnione powtarzanie tych samych wyrazów).	0-1 (dopuszczalny 1 błąd)
4. Zapis	Dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 1 błąd interpunkcyjny.	0-1
Uwaga: dyslektycy – 2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne.		Razem: 0-4

komiks

Kryteria komiksu	Zasady przyznawania punktów	Punktacja
1. Realizacja tematu	Wypowiedzi bohaterów umieszczone w dymkach.	0-1
2. Estetyka pracy	Zastosowanie odpowiedniego układu graficznego, ciekawego rozplanowania.	0-1
3. Język	Poprawność językowa i stylistyczna – słownictwo, odmiana wyrazów, budowa zdań pojedynczych i złożonych (nie powtarzają się te same struktury zdaniowe, nie pojawiają się kolokwializmy, wielosłowie, wieloznaczność, nieuzasadnione powtarzanie tych samych wyrazów).	0-1 (dopuszczalny 1 błąd)
4. Zapis	Dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 1 błąd interpunkcyjny.	0-1
Uwaga: dyslektycy – 2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne.		Razem: 0-4

życiorys (CV)

Kryteria życiorysu (CV)	Zasady przyznawania punktów	Punktacja
1. Kompozycja	Zachowanie wszystkich formalnych wyróżników życiorysu; - dane osobowe, - wykształcenie, - osiągnięcia, - umiejętności, - zainteresowania, - podpis.	0-1
	Zachowanie chronologii.	0-1
2. Styl	Dostosowanie stylu do formy wypowiedzi poprzez posługiwanie się zwrotami charakterystycznymi dla życiorysu.	0-1
		0-1

3. Język	Poprawność językowa i stylistyczna.	(dopuszczalny 1 błąd)
4. Zapis	Dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 1 błąd interpunkcyjny.	0-1
Uwaga: dyslektycy – 2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne.		Razem: 0-5

rozprawka

Treść

4 punkty	3 punkty	2 punkty	1 punkt	0 punktów
* praca odnosi się do problemu sformułowanego w temacie * przedstawia stanowisko autora * zawiera trafną i wnikliwą argumentację * zachowuje logikę wyводу podkreśloną segmentacją tekstu	* praca odnosi się do problemu sformułowanego w temacie * przedstawia stanowisko autora * zawiera trafną argumentację * w przeważającej części zachowuje logikę wyводу	* praca w przeważającej części odnosi się do problemu sformułowanego w temacie * przedstawia stanowisko autora * zawiera częściowo trafną argumentację	* praca jest luźno związana z problemem sformulowanym w temacie * przedstawia stanowisko autora * zawiera próbę argumentacji	* praca nie odnosi się do problemu sformułowanego w temacie lub praca nie zawiera argumentacji

Cechy uwzględnione na skali:

1. Zgodność z tematem – napisanie wyводу argumentacyjnego rozstrzygającego problem sformułowany w postaci tezy (hipotezy).
2. Stanowisko autora wobec problemu – postawienie tezy lub sformułowanie hipotezy, sąd wyrażony pośrednio lub bezpośrednio.
3. Trafność i wnikliwość argumentacji – dobranie odpowiednich do wyrażonego sądu argumentów i przykładów służących do udowodnienia punktu widzenia autora (tezy), właściwe ich zhierarchizowanie ze względu na siłę oddziaływania.
4. Logika wyводу – sformułowanie sądu, dowodzenie, podsumowanie rozważań.

Uwaga: Błąd rzeczowy zakłócający logikę wyводу powoduje obniżenie oceny o jeden poziom.

Komentarz:

Punkty **4,3,2**, przypisywane są odpowiednio tekstowi argumentacyjnego: bardzo dobremu, średniemu, słabemu.

Punkt **1** przyznawany jest pracy, która nie spełnia kryteriów tekstu argumentacyjnego, ale świadczy o podjęciu przez ucznia **próby** argumentacji.

Segmentacja tekstu

1p. – zachowany logiczny tok rozważań, segmentacja konsekwentna i celowa

0p. – brak uporządkowania logicznego, segmentacja przypadkowa lub brak segmentacji

Styl

1p. – styl konsekwentny, dostosowany do wyводу argumentacyjnego; występują wyrażenia zapewniające spójność tekstu i wyznaczające jego strukturę, podkreślające punkt widzenia autora i słuszność przywoływanych argumentów

0p. – styl niekonsekwentny lub niedostosowany do wyводу argumentacyjnego

Język

2p. – dopuszczalnych 5 błędów składniowych, fleksyjnych, leksykalnych, frazeologicznych lub stylistycznych.

1p. – dopuszczalnych 6 błędów składniowych, fleksyjnych, leksykalnych, frazeologicznych lub stylistycznych.

0p. – powyżej 6 błędów składniowych, fleksyjnych, leksykalnych, frazeologicznych lub stylistycznych.

Ortografia

1p. – dopuszczalne 2 błędy

0p. – powyżej 2 błędów

W przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

1p. – dopuszczalne 3 błędy

0p. – powyżej 3 błędów

Interpunkcja

1p. – dopuszczalne 3 błędy

0p. – powyżej 3 błędów

W przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

1p. – dopuszczalne 4 błędy

0p. – powyżej 4 błędów

opowiadanie

Oceniane cechy wypowiedzi ucznia	4 punkty	3 punkty	2 punkty	1 punkt	0 punktów
Realizacja tematu*	Pisze opowiadanie zgodnie z tematem	Pisze opowiadanie zgodnie z tematem	Pisze opowiadanie w przeważającej części zgodnie z tematem	Podjmuje próbę napisania opowiadania na zadany temat	Pisze opowiadanie na inny temat lub pisze pracę w innej formie
Przedstawienie świata przedstawionego	Określa czas, miejsce, określa akcję i wprowadza bohaterów oraz konkretyzuje	Określa czas, miejsce, określa akcję i wprowadza nastrój w oraz konkretyzuje dwa	Określa czas, miejsce, określa akcję i wprowadza nastrój w oraz konkretyzuje jeden	Podjmuje próbę tworzenia akcji i wprowadza bohaterów	

	wszystkie elementy świata przedstawionego	elementy świata przedstawionego	element świata przedstawionego		
Sposób prowadzenia narracji	W sposób funkcjonalny posługuje się wybraną formą narracji oraz czasem gramatycznym	W sposób funkcjonalny posługuje się wybraną formą narracji oraz czasem gramatycznym	W przeważającej części stosuje wybraną formę narracji	Znaczne zastrzeżenia w stosowaniu wybranej formy narracji	
Sposób przedstawienia toku zdarzeń	Logicznie układa wydarzenia prowadzące do wydarzenia głównego	Logicznie układa wydarzenia prowadzące do wydarzenia głównego	W przeważającej części logicznie układa wydarzenia prowadzące do wydarzenia głównego	Znaczne zaburzenia logicznego uporządkowania wydarzeń	
Elementy wzbogacające wypowiedź	Wzbogaca wypowiedź, wprowadza np.: dialog, opis, dynamizuje akcję, kreuje nastrój, buduje napięcie, stosuje retrospekcję (konieczne 3 elementy spośród podanych)	Wzbogaca wypowiedź, wprowadza np.: dialog, opis, dynamizuje akcję, kreuje nastrój, buduje napięcie, stosuje retrospekcję (konieczne 2 elementy spośród podanych)	Wzbogaca wypowiedź, wprowadza np.: dialog, opis, dynamizuje akcję, kreuje nastrój, buduje napięcie, stosuje retrospekcję (konieczne 1 element spośród podanych)	Podjekuje próbę wzbogacenia wypowiedzi	

* Jeśli praca jest krótsza niż połowa wymaganej objętości, nie przyznaje się punktów z poniższych kategorii:

Segmentacja tekstu

1p. – zachowany logiczny tok rozważań, segmentacja konsekwentna i celowa

0p. – brak uporządkowania logicznego, segmentacja przypadkowa lub brak segmentacji

Styl

1p. – styl konsekwentny, dostosowany do wyводу argumentacyjnego; występują wyrażenia zapewniające spójność tekstu i wyznaczające jego strukturę, podkreślające punkt widzenia autora i słuszność przywoływanych argumentów

0p. – styl niekonsekwentny lub niedostosowany do wyводу argumentacyjnego

Język

2p. – dopuszczalnych 5 błędów składniowych, fleksyjnych, leksykalnych, frazeologicznych lub stylistycznych.

1p. – dopuszczalnych 6 błędów składniowych, fleksyjnych, leksykalnych, frazeologicznych lub stylistycznych.

0p. – powyżej 6 błędów składniowych, fleksyjnych, leksykalnych, frazeologicznych lub stylistycznych.

Ortografia

1p. – dopuszczalne 2 błędy

0p. – powyżej 2 błędów

W przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

1p. – dopuszczalne 3 błędy

0p. – powyżej 3błędów

Interpunkcja

1p. – dopuszczalne 3 błędy

0p. – powyżej 3 błędów

W przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

1p. – dopuszczalne 4 błędy

0p. – powyżej 4 błędów

Dostosowanie wymagań edukacyjnych ze względu na orzeczenia PPP o specyficznych trudnościach w uczeniu się (dysleksja, dysgrafia, dysortografia)

1. Nie wymaga się czytania głośnego, indywidualnego w obecności całej klasy – uczeń dyslektyczny czyta głośno wobec innych uczniów tylko taki tekst, który uprzednio nauczyciel polecił mu do opracowania w domu.
2. Nie omawia się błędów ucznia przy całej klasie, a przy omówieniu indywidualnym nie przedstawia się wszystkich błędów, jakie popełnił, a jedynie te ich rodzaje, które aktualnie są zaplanowane do korekty.
3. Nie przyspiesza się tempa czytania i pisania, nie wymaga się czytania na czas – dziecko z fragmentarycznymi zaburzeniami rozwojowymi potrzebuje więcej czasu na analizę i syntezę czytanego i pisanego tekstu, powinno więc te czynności wykonywać powoli.
4. Nie przeciąża się dziecka większą ilością czytania i pisania. W przypadku czytania należy wyznaczyć fragment tekstu do czytania głośnego, natomiast z treścią uczeń może się zaznajomić przy pomocy czytania cichego.
5. Nie zwiększa się napięć emocjonalnych ucznia surowo stawianymi pytaniami, wywoływaniem do tablicy - uczeń raczej odpowiada w ławce (mobilizując do wysiłku, nie trzeba posługiwać się elementami konkurencji, wzorami innych, lepszych uczniów, którym dziecko dyslektyczne nie jest w stanie dorównać).
6. Ocena z języka polskiego jest oceną ogólną, na którą składają się wszystkie przejawy sprawności i umiejętności, możliwe do zaobserwowania w ramach tego przedmiotu (np. rozwój poziomu logicznego myślenia, wnioskowania, abstrahowania, uogólniania, co może być przedstawione w postaci różnorodnych wypowiedzi, relacji słownych) z wykluczeniem jednak oceny z czytania na czas, przy ocenie prac pisemnych stosuje się kryteria oceniania ortografii dla uczniów dyslektycznych.
7. Stosuje się zachętę, pochwałę oraz organizowanie sytuacji zapewniających uczniowi choćby niewielkie sukcesy, np. umożliwienie wykazania się co jakiś czas dobrym przygotowaniem pracy domowej.
8. Wydłuża się czas przeznaczony na pisanie testów kompetencji, egzaminu próbnego oraz w miarę możliwości testów, sprawdzianów, prac pisemnych bądź skraca się ilość pytań lub zadań.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych ze względu na orzeczenia PPP o zaniżeniu wymagań

Klasa I

Uczeń potrafi:

czytanie

- przeczytać tekst ze zrozumieniem,
- przedstawić treść tekstu po jego cichym przeczytaniu,

kształcenie językowe i literackie

- wskazać elementy świata przedstawionego w utworze,
- rozpoznać rodzaje literackie i niektóre gatunki
- rozumieć pojęcia: strofa, wers, rym,
- wskazać osobę mówiącą w wierszu oraz narratora w utworze epickim,
- z pomocą nauczyciela dokonać analizy utworu lirycznego,

pisanie

- ułożyć plan wydarzeń,
- opisać wygląd przedmiotów i osób, podać ich najważniejsze cechy (elementy charakterystyki),
- zredagować zaproszenie, list prywatny.

mówienie i słuchanie

- opowiedzieć przeczytany tekst
- wyciągać proste wnioski z przeczytanego tekstu
- próbować formułować argumenty udowadniające jakąś tezę
- wygłosić z pamięci 2 strofy wiersza,

nauka o języku

- rozdzielić części mowy odmienne i nieodmienne,
- odmienić rzeczownik, czasownik, przymiotnik,
- odszukać podmiot, orzeczenie, przy pomocy nauczyciela pozostałe części zdania
- rozdzielić zdania pojedyncze i złożone na podstawie liczby orzeczeń,
- rozdzielić zdania złożone współrzędnie i podrzędnie
- rozdzielić zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące i wykrzyknikowe.

Klasa 2

Uczeń potrafi:

czytanie

- przeczytać tekst ze zrozumieniem i przedstawić jego treść,
- poprawnie przeczytać tekst głośno
- przeczytać i zrozumieć dłuższy utwór literacki

kształcenie językowe i literackie

- rozdzielić elementy świata przedstawionego w utworze,
- rozpoznać rodzaje literackie i cechy gatunków: powieści, noweli, tragedii, komedii, pieśni

- rozumieć pojęcia: strofa, wers, rym,
- wskazać osobę mówiącą w wierszu oraz narratora w utworze epickim,
- z pomocą nauczyciela dokonać analizy utworu lirycznego,
- rozróżnić podstawowe środki artystyczne

pisanie

- samodzielnie napisać ramowy plan wydarzeń,
- redagować opis, opowiadanie, streszczenie, charakterystykę, zaproszenie, ogłoszenie, list, sprawozdanie,
- umotywować swoje zdanie

mówienie i słuchanie

- opowiedzieć przeczytany tekst
- wyciągać wnioski
- określić sens czytanego i słyszanego utworu
- wygłosić z pamięci 2-3 strofy wiersza,

nauka o języku

- rozróżniać części mowy odmienne i nieodmienne,
- wskazać w prostych przykładach imiesłowy
- dokonać rozbioru logicznego zdania (proste przykłady)
- rozróżniać zdania pojedyncze i złożone na podstawie liczby orzeczeń,
- rozróżniać zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące i wykrzyknikowe rozróżniać zdania złożone współrzędnie i podrzędnie (ich rodzaje),
- znać budowę słowotwórczą prostych wyrazów pochodnych,
- zastosować zasady ortograficzne i interpunkcyjne

Klasa III

Uczeń potrafi:

czytanie

- przeczytać tekst poprawnie i ze zrozumieniem, przekazać jego znaczenie dosłowne i przenośne,
- przeczytać i zrozumieć dłuższy utwór literacki
- przeczytać ze zrozumieniem proste instrukcje i artykuły prasowe

kształcenie językowe i literackie

- rozróżniać elementy świata przedstawionego w utworze,
- rozpoznać rodzaje literackie i cechy poznanych gatunków,
- rozumieć pojęcia: strofa, wers, rym, rytm,

- identyfikować osobę mówiącą w utworze (podmiot liryczny, narrator)
- dostrzegać w utworze różne postawy bohaterów, charakteryzować ich
- dokonać próby samodzielnej analizy utworu lirycznego,
- rozróżnić podstawowe środki artystyczne
- rozróżniać rodzaje słowników i z nich korzystać .

pisanie

- redagować samodzielnie proste wypracowania pisemne (opowiadanie, opis, charakterystyka postaci, list, sprawozdanie),
- umotywować swoje zdanie, formułować argumenty potwierdzające jakąś tezę (elementy rozprawki),
- redagować samodzielnie proste formy pism użytkowych

mówienie i słuchanie

- konstruować wypowiedź wielozdaniową,
- opowiedzieć treść utworu literackiego,
- wygłosić z pamięci 2-3 strofy wiersza lub fragment utworu epickiego

nauka o języku

- rozróżniać części mowy i określić ich formy,
- rozróżniać zdania złożone współrzędnie i podrzędnie
- narysować wykresy tych zdań,
- rozpoznać i zastosować najbardziej znane frazeologizmy,
- zastosować zasady ortograficzne i interpunkcyjne.

Przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia, wkład pracy i zaangażowanie.

Opracował zespół nauczycieli polonistów w Gimnazjum nr 112